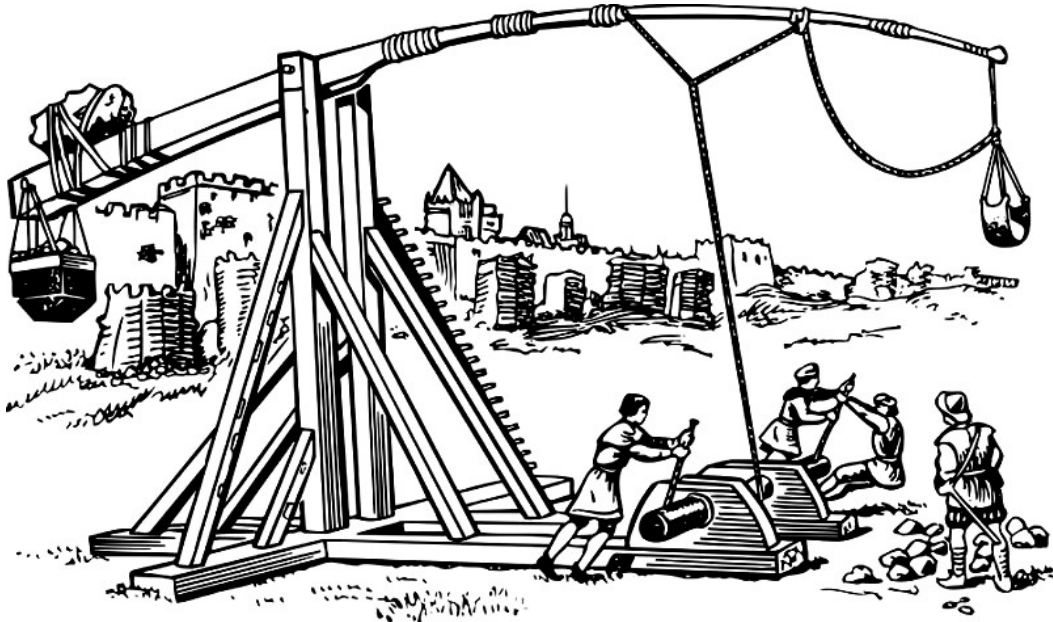

Trebuchet :)

Druh obliehacieho stroja - vrhač kameňov, ktorý využíval protizávažie.

Rozkvet veľmi dobre chránených hradov v 12. storočí priniesol potrebu mimoriadne výkonného stroja, schopného rozbiť ich múry a vrhať strely dostatočne vysoko a ďaleko, aby dokázali ničiť vnútorné stavby. Iba v mimoriadnych prípadoch sa využívali na ničenie tesných formácií pechoty. V 15. storočí ich vytlačili obliehacie delá.

Konštrukcia

Základom trebuchetu boli dve rámové konštrukcie v tvare písmena A, pripevnené na drevenom podstavci. Medzi vrcholmi týchto konštrukcií bolo na otočný čap uložené vrhacie rameno tak, že asi $\frac{1}{8}$ jeho dĺžky bola pred osou otáčania a zvyšok za ňou. Veľké protizávažie, napr. debna naložená kameňmi, bolo zavesené na kratšom konci vrhacieho stroja. Na dlhšom konci bol pripevnený kladkostroj, aby sa dal koniec vrhacieho ramena stiahnuť dolu (pomocou rumpálu), a tým sa dvíhalo protizávažie. Niekedy mal koniec vrhacieho ramena tvar lyžice, aby udržal strelu.

Častejšie sa používal princíp praku, s koncom ramena upevneným tak, aby sa uvoľnil jeden závesný remeň v momente, keď rameno dosiahne zvislú polohu. Prakom sa dali vrhať strely značnej veľkosti^[1].

Nevýhodou trebuchetu bola jeho veľkosť a nepohyblivosť. Nedal sa prepravovať vo vzpriamenej polohe, bolo ho treba rozobrať, dostaviť na miesto boja a tam znova zostaviť^[2].

^[1] Tiež sa občas ako strely používali mŕtve kone, kravy, či dokonca mŕtvolvy ľudí, ktoré sa strieľali do hradov a miest aby rozniesli rôzne choroby a vyvolali paniku.

^[2] Jedno zmontovanie zabralo veľa času a vyžadovalo značné úsilie, a pri tom sa to muselo vykonať mimo dosah bojových strojov nepriateľa. Z toho dôvodu sa trebuchety používali len pri veľkých a významných obliehaniach.